

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLISSING (BRUGEL-BESLISSING-20240221- 261)

**betreffende de door SYNERGRID voorgestelde documenten
voor de omkadering van de levering van flexibiliteitsdiensten
door distributienetgebruikers**

**Opgesteld op basis van de artikelen 79 en 190bis van het
technisch reglement voor het beheer van het
elektriciteitsdistributienet in het Brussels Hoofdstedelijk
Gewest en van de toegang ertoe**

21/02/2024

Inhoud

1	Juridische grondslag	3
2	Onderwerp van de beslissing	3
3	Analyse en ontwikkeling	4
3.1	Context	4
3.2	Herinnering aan de door BRUGEL gevraagde wijzigingen	5
3.3	Rekening houden met de door BRUGEL gevraagde wijzigingen	5
3.3.1	Overeenkomst DNB-FSP	5
3.3.2	Voorschrift C8/01	6
3.3.3	<i>Market Guide Flexibility</i>	7
3.3.4	Conclusies met betrekking tot de voorgestelde wijzigingen	7
4	Beslissing.....	8
5	Beroep	8

I Juridische grondslag

Het technisch reglement voor het beheer van het elektriciteitsdistributienet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van de toegang ertoe bepaalt in artikel 79 het volgende:

"Art 79. [...]

§2. De distributienetbeheerder mag in voorkomend geval specifieke aansluitingsvoorschriften vastleggen afhankelijk van de bijzondere lokale eigenschappen van het distributienet.

§3. De voorschriften bedoeld in paragraaf 2 en de normen van Synergrid worden meegedeeld aan Brugel. Brugel kan ze goedkeuren en, in voorkomend geval, opmerkingen geven of suggesties doen."

Daarbij bepaalt artikel 190bis ook het volgende:

"Art. 190bis. Iedere persoon wiens gebruikelijke activiteiten bestaan in het aansturen van het verbruik en/of de elektriciteitsproductie van een of meer distributienetgebruikers om de aldus aangeboden flexibiliteit te valoriseren, sluit met de distributienetbeheerder een flexibel toegangscontract af. Het flexibel toegangscontract wordt opgesteld op basis van het model dat is goedgekeurd door Brugel, bepaald door Synergrid of, bij ontstentenis, door de distributienetbeheerder. De operator van flexibiliteitsdiensten leeft de technische voorwaarden na die door de distributienetbeheerder zijn opgelegd en, in elk geval, de Synergrid-normen."

Deze beslissing beantwoordt aan deze wettelijke verplichtingen.

2 Onderwerp van de beslissing

Op 15 december 2023 diende Synergrid, in naam en voor rekening van SIBELGA, een aanvraag in voor de goedkeuring van nieuwe versies van een reeks documenten voor de omkadering van de levering van flexibiliteitsdiensten door distributienetgebruikers (DNG). Het gaat om:

- De modelovereenkomst tussen DNB en FSP in het kader van de levering van flexibiliteitsdiensten door gebruik te maken van de flexibiliteit van de distributienetgebruikers (hierna "overeenkomst DNB-FSP");
- Technisch voorschrift C8/01: procedure voor de kwalificatie van de installaties van klanten (Network Flexibility Study) voor deelname van de DNG aan flexibiliteitsdiensten (hierna "voorschrift C8/01");
- Market Guide Flexibility (hierna "MG FLEX"): handboek voor de uitwisseling van gegevens tussen spelers over de activatie van flexibiliteitsdiensten op het distributienet.

De drie bovengenoemde documenten maakten van 19 april tot 3 juni 2023¹ het voorwerp uit van een openbare raadpleging voordat ze een eerste keer ter goedkeuring werden voorgelegd aan de gewestelijke regulatoren. In haar beslissing 237² keurde BRUGEL de documenten goed

---

¹ Beschikbaar op de website van Synergrid: <https://www.synergrid.be/nl/documentencentrum/openbare-raadpleging/documenten-flexibiliteit-lente-2023>.

² Beslissing 237 betreffende de door SYNERGRID voorgestelde documenten voor de omkadering van de levering van flexibiliteitsdiensten door distributienetgebruikers: <https://www.brugel.brussels/publication/document/beslissingen/2023/nl/BESLISSING-237-DOCUMENTEN-FLEXIBILITEITSDIENSTEN-DISTRIBUTIENETGEBRUIKERS-V2023-ANX.pdf>

voor zover enkele gevraagde wijzigingen werden aangebracht. De andere gewestelijke regulatoren, i.e. de CWaPE en de VREG, hebben deze documenten in dit stadium nog niet goedgekeurd.

De ingediende documenten, die het voorwerp uitmaken van de huidige beslissing, zijn de aangepaste versies en omvatten de opmerkingen van BRUGEL en van de andere gewestelijke regulatoren.

3 Analyse en ontwikkeling

3.1 Context

Sinds enkele jaren stellen de Belgische netbeheerders, verzameld onder SYNERGRID, regelmatig documenten voor aan de gewestelijke regulatoren voor de omkadering van de levering van flexibiliteitsdiensten door de distributienetgebruikers. Deze documenten worden bijgewerkt in overeenstemming met veranderingen in de marktomstandigheden als gevolg van aanpassingen aan de flexibiliteitsproducten van ELIA of aan de federale reglementen (bv. regels voor energieoverdracht). Deze markt wordt dus voornamelijk gedomineerd door de flexibiliteitsproducten van ELIA en is vooral gericht op klanten die aangesloten zijn op de hoogspanning van het distributienet.

In deze context hebben de gewestelijke regulatoren SYNERGRID aangemoedigd om een roadmap voor te stellen voor het openstellen van de flexibiliteitsmarkt voor de deelname van klanten met een laagspanningsaansluiting. SYNERGRID heeft gekozen voor een gefaseerde aanpak, waarbij de markt geleidelijk wordt opengesteld voor laagspanning, zodat de beheersprocessen van de diensten kunnen worden getest voordat ze worden gevalideerd voor algemene toepassing op laagspanning.

In die optiek heeft SYNERGRID werkgroepen en thematische raadplegingen georganiseerd met de verschillende spelers om voorstellen uit te werken voor de omkadering van de toegang tot de flexibiliteitsmarkt op het niveau van het distributienet.

In de context van de energiecrisis is er bovendien een duidelijke behoefte om de beschikbare flexibiliteitsmiddelen op het distributienet te benutten en daarom wordt SYNERGRID aangespoord om actie te ondernemen om bepaalde klanten met een laagspanningsaansluiting te laten deelnemen aan het in evenwicht houden van het elektriciteitssysteem. Het is vanuit die optiek dat SYNERGRID een "Fast Track LV"-proces heeft opgestart om het activatieproces van de diensten die gekoppeld zijn aan de automatische frequentieherstelreserve (aFRR³) te versnellen. Dit proces betekent dat de documenten die momenteel van kracht zijn voor de omkadering van de markt voor laagspanningsflexibiliteit zullen moeten worden aangepast, in het bijzonder de modelovereenkomst DNB-FSP en voorschrift C8/01 met betrekking tot de *Network Flexibility Study* (hierna "NFS").

In dezelfde geest is SYNERGRID begonnen met het opstellen van een handboek voor gegevensuitwisseling (*MG Flex*) tussen de verschillende spelers (operatoren en commerciële spelers) voor het beheer van de toegang en de activatie van flexibiliteitsdiensten op het distributienet. Dat handboek is gestructureerd rond vijf gebieden (*Structure, Operate, Measure, Settle, Billing*) op dezelfde manier als de MIG6 die momenteel van kracht is voor het beheer van uitwisselingen voor de leveringsmarkt. Dit handboek, dat procedures samenbrengt die al bestaan

---

³ Automatic Frequency Restoration Reserve, i.e. de secundaire reserve van ELIA.

in documenten die momenteel van kracht zijn, is als bijlage toegevoegd aan de modelovereenkomst DNB-FSP.

De wijzigingen die werden aangebracht aan de documenten die SYNERGRID ter goedkeuring aan BRUGEL heeft voorgelegd, houden ook rekening met de recente ontwikkelingen op het vlak van CRM⁴- en FCR⁵-producten. Hierbij wordt rekening gehouden met:

- De evolutie van de werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme (CRM).
- De aanpassingen en digitalisering van updates van afnemerpools voor FCR.

3.2 Herinnering aan de door BRUGEL gevraagde wijzigingen

In beslissing 237 heeft BRUGEL gevraagd om de volgende wijzigingen door te voeren:

- De publicatie van Franstalige en Nederlandstalige versies van het handboek voor gegevensuitwisseling voor flexibiliteitsdiensten (MG Flex);
- In afwachting van de definitie van een prekwificatieprocedure voor de samenvoeging van laagspanningsbelastingen moeten Brusselse klanten aan dezelfde voorwaarden onderworpen worden als Vlaamse klanten: geen toepassing van de NFS voor installaties met een vermogen van minder dan 5 kVA eenfasig of 10 kVA driefasig;
- Aanpassing van artikel 7 van de modelovereenkomst DNB-FSP met de toevoeging van een bepaling die de DNB, net zoals de FSP, verplicht om te voldoen aan de kwaliteitseisen die zijn opgenomen in bijlage 4 van de MG Flex.

De andere gewestelijke regulatoren, i.e. de CWaPE en de VREG, hebben eveneens opmerkingen geformuleerd over de in hun respectieve beslissingen gevraagde wijzigingen.

3.3 Rekening houden met de door BRUGEL gevraagde wijzigingen

De aan de drie documenten aangebrachte wijzigingen hebben als doel de door BRUGEL gemaakte opmerkingen alsook die van de andere gewestelijke regulatoren in de teksten op te nemen. Hierna volgen de belangrijkste wijzigingen die zijn aangebracht in de documenten die voor goedkeuring aan BRUGEL worden overgelegd.

3.3.1 Overeenkomst DNB-FSP

De modelovereenkomst DNB-FSP stelt de wederzijdse bijzondere rechten en plichten van de DNB en de FSP vast met betrekking tot het gebruik door die laatste van de flexibiliteit van de netgebruikers die aangesloten zijn op het distributienet van de DNB, in het kader van een of meerdere flexibiliteitsdiensten.

De voornaamste wijzigingen die als gevolg van de opmerkingen van de gewestelijke regulatoren zijn aangebracht, zijn de volgende:

---

⁴ Capacity Remuneration Mechanism.

⁵ Frequency Restoration Reserve, i.e. de primaire reserve van ELIA.

- Overbrenging van een geheel van elementen van de MG Flex naar de overeenkomst DNB-FSP opdat de reglementaire en verplichte bepalingen voor de FSP zouden zijn opgenomen in de overeenkomst DNB-FSP.
- Toevoeging van een geheel van verduidelijkingen voor de FSP, in de vorm van een lijst van de documenten waarvan de FSP kennis moet nemen (artikel 3).
- Verduidelijking bij de kwalificatieprocedure die rekening houdt met de gewestelijke kaders (artikel 5). Het gaat om de procedures die noodzakelijk zijn om de pool van de FSP die de leveringspunten van flexibiliteitsdiensten bevat samen te stellen of te wijzigen (hierna "SDP-F")⁶.
- Toevoeging van een nieuw artikel (artikel 10) betreffende de rechten en plichten in verband met het akkoord over de kwaliteitseisen inzake communicatie. De elementen van dit artikel waren aanvankelijk opgenomen in de MG Flex (bijlage 4).
- Toevoeging in bijlage I, met betrekking tot de dienstencatalogus, van enkele verduidelijkingen betreffende de specifieke deelnamevoorwaarden. Het gaat onder andere om elementen betreffende de informatie over de aansluiting van de SDP-F, de te volgen procedure voor prekwificatie (verwijzing naar voorschrift C8/01 en de beperkingen voor het gevraagd flexibel vermogen (mag niet groter zijn dan het aangesloten vermogen)).

BRUGEL heeft geen bezwaren tegen deze wijzigingen.

3.3.2 Voorschrift C8/01

Voorschrift C8/01 beschrijft de procedures die moeten worden gevolgd voor de kwalificatie van de aansluitingspunten om ervoor te zorgen dat de activatie van een flexibiliteitsdienst de stabiliteit van het net niet in gedrang stelt en geen congestie of problemen veroorzaakt op het niveau van de spanningskwaliteit op de netten.

De voornaamste wijzigingen die als gevolg van de opmerkingen van de gewestelijke regulatoren zijn aangebracht, zijn de volgende:

- Toevoeging van elementen met betrekking tot de CRM-markt.⁷
- Toevoeging van informatie betreffende de communicatie van de resultaten van de NFS voor de nieuwe kwalificatieaanvragen en de bestaande kwalificaties (hoofdstuk 5).
- Bijlage 4 over de criteria van operationele veiligheidsbeperking op de distributienetten bevat voortaan enkel operationele veiligheidsvoorwaarden voor de aansluiting van de installaties.

BRUGEL heeft echter een foute verwijzing gevonden in artikel 3. De tekst verwijst naar bijlage 4 van de overeenkomst DNB-FSP, terwijl het zou moeten gaan om artikel 4 (er bestaat geen bijlage 4 in de overeenkomst DNB-FSP). Deze verwijzing is echter wel correct in de Nederlandse versie van het document.

---

⁶ SDP-F staat voor "service delivery point flexibility".

⁷ CRM staat voor Capacity Remuneration Mechanism:

<https://economie.fgov.be/nl/themas/energie/bevoorradingzekerheid/elektriciteit/capaciteitsmechanismen/capaciteitsremuneratiemechanis>

3.3.3 Market Guide Flexibility

Deze gids beschrijft de modaliteiten en procedures voor het uitwisselen van gegevens tussen spelers voor de activatie van flexibiliteitsdiensten op het distributienet.

Synergrid heeft een verduidelijking toegevoegd met betrekking tot de Net Flex Study ("NFS"). De NFS heeft als doel te bepalen in welke mate een activatie van de flexibiliteit een impact heeft op de werking van het distributienet. Desgevallend kan de DNB beperkingen opleggen op het niveau van de activaties. Voortaan zal de DNB standaard geen enkele beperking opleggen voor aansluitingen in laagspanning. De DNB behoudt echter het recht om beperkingen voor laagspanning op te leggen via de NFS-procedure wanneer dat noodzakelijk blijkt voor de operationele veiligheid van het net.

Bijlage 4 van deze gids betreffende de kwaliteit van de gegevens werd aangepast. De elementen met betrekking tot de rechten en plichten voor de DNB en de FSP werden overgebracht naar de overeenkomst DNB-FSP (nieuw artikel 10).

BRUGEL heeft geen bezwaren tegen deze wijzigingen.

3.3.4 Conclusies met betrekking tot de voorgestelde wijzigingen

BRUGEL stelt vast dat de in beslissing 237 gevraagde wijzigingen werden aangebracht in de documenten en dat de andere wijzigingen die de andere gewestelijke regulatoren hebben gevraagd, aanvaardbaar zijn.

Synergrid heeft onlangs een openbare raadpleging van een nieuwe versie van de drie bewuste documenten afgesloten⁸. De documenten die het voorwerp van deze beslissing uitmaken, zullen tijdelijk geldig zijn tot aan de goedkeuring van de volgende versie. De goedkeuring van de documenten die het voorwerp van de huidige beslissing uitmaken, doet dus geen afbreuk aan de conclusies die BRUGEL zou kunnen maken op basis van de analyse van de volgende versies.

---

⁸Deze raadpleging vond plaats van 15 december 2023 tot 27 januari 2024: <https://www.synergrid.be/nl/documentencentrum/openbare-raadpleging/documenten-flexibiliteit-najaar-2023>.

4 Beslissing

Gelet op de drie documenten die SYNERGRID op 15 december 2023 ter goedkeuring heeft ingediend, namelijk:

- De modelovereenkomst tussen DNB en FSP in het kader van de levering van flexibiliteitsdiensten door gebruik te maken van de flexibiliteit van de distributienetgebruikers;
- Technisch voorschrift C8/01: *Network Flexibility Study* voor deelname van DNG aan flexibiliteitsdiensten;
- De *Market Guide Flexibility*;

Gelet op beslissing 237 van BRUGEL betreffende de voorwaarden voor goedkeuring van de vorige versie van de hierboven genoemde documenten;

Gelet op de wijzigingen die werden geanalyseerd in paragraaf 3.3 van de huidige beslissing;

Gelet op de context die vooral wordt gekenmerkt door de energiecrisis en de noodzaak om ons te wapenen tegen de risico's van instabiliteit van het elektriciteitssysteem tijdens de komende winters;

Gelet op de wens van de operatoren om de procedure voor de deelname van klanten aangesloten op het distributienet aan de aFRR-diensten te versnellen zodat ze kunnen deelnemen aan de stabilisatie van het elektriciteitssysteem en kunnen profiteren van de economische voordelen van hun deelname aan de ELIA-producten;

Beslist BRUGEL om de volgende drie documenten goed te keuren:

- **De modelovereenkomst tussen DNB en FSP in het kader van de levering van flexibiliteitsdiensten door gebruik te maken van de flexibiliteit van de distributienetgebruikers;**
- **Technisch voorschrift C8/01: *Network Flexibility Study* voor deelname van DNG aan flexibiliteitsdiensten;**
- **De *Market Guide Flexibility*.**

De huidige beslissing vernietigt en vervangt beslissing 237 van BRUGEL.

5 Beroep

Tegen deze beslissing kan binnen de 2 maanden na haar publicatie beroep worden ingesteld bij het Marktenhof van Brussel overeenkomstig artikel 30undecies van de elektriciteitsordonnantie. Krachtens artikel 30decies van de elektriciteitsordonnantie kan bij BRUGEL ook een klacht ter herziening worden neergelegd tegen deze beslissing. Deze klacht heeft geen opschortende werking.

* *

*